

Finanz-Wesens. II.) Leipzig 1924. Akademische Verlagsgesellschaft. Str. 78. — (F 4946.)

Dr. K. Belz, Die neuen Aufwertungs-Bestimmungen mit Umrechnungstabellen. Baden. Verlag »Unitas«. Str. 94. — (F 4945.)

Emil Holík, Ferd. Tuš, Kolky a poplatky v republice Československé. Část I.: Poplatkový sazebník. — Část II.: Všeobecná ustanovení o poplatcích mimosoudních a soudních. Abecední rejstřík k části první i druhé se změnami podle zákona 54/1925 Sb. z. a n. a jinými dodatky až do doby nejnovější. (Komentované zákony Československé republiky. Svazek XI. a XIB.) Praha 1924 a 1925. Československý Kompas. Str. 1258 a 709. — (G 695—XI, XIB.)

L'Autriche et son existence économique. Praha 1925. »Orbis«. Str. 176. — Spisek obsahuje šetření a posudek docenta dra A. Basche o hospodářských podmínkách republiky Rakouské, jež zabírají větší jeho díl (str. 9—141) a ing. J. Dvořáčka kritickou stať o hospodářské politice rakouské (str. 143—173). — Knížka vyšla i anglicky pod titulem Austria and its economic existence by Dr. A. Basch and J. Dvořáček. Str. 104. — (G 1589.) (F 4916.)

Z judikatury nejv. správního soudu.

Péče o válečné poškozence. — Nemocenské a úrazové pojištění.

(Sděluje dr. J. Tučný.)

K § 25 zák. č. 142/1920 Sb. z. a n. Důchod předků. Okolnost, že syn zahynul ve válce, nezakládá sama o sobě nárok na důchod předků podle § 25 zákona č. 142/1920 Sb. z. a n. Předpokladem nároku tohoto — za splnění ostatních podmínek v cit. paragrafu uvedených — jest, že rodiče padlého jsou k výdělku neschopni a že padlý přispíval podstatně k jejich výživě, nebo že aspoň dlužno je důvodně za to míti, že by tak činil, kdyby byl na živu (nález Nejv. spr. soudu ze 17. 9. 1925, č. 17.206/25).

K § 2, odst. 2 n. z. K pojmu »člen rodiny«. Výjimku § 2, odst. 2. n. z. nelze rozšířiti na osoby jiné, nežli na ty, které tvoří rodinu podle předpisů práva občanského. Do tohoto okruhu osob nepatří neteř zaměstnavatelova (nález Nejv. spr. soudu z 12. 9. 1925, č. 16.982/25; srv. i nálezy Nejv. spr. soudu z 10. 4. 1923, č. 5906/23 v Soc. Rev., roč. 1923, str. 533; z 3. 12. 1923, č. 18.898/23 v Soc. Rev. roč. 1924, str. 110; z 10. 4. 1924, č. 6075/24 v Soc. Rev., roč. 1924, str. 494).

K § 6, odst. 1. n. z. Z ustanovení tohoto, jež zaručuje členům nemocenských pokladen od počátku nemoci zdarma lékařskou pomoc, čítající v to pomoc při porodu a příspěvní báby, se podává, že zákon pomoc při porodu i příspěvní báby staví na roveň lékařské pomoci nemocnému. Na tom nemůže ničeho změnit okolnost, že v bodu 3. a 4. cit. § 6 n. z. přiznává se šestinedělkám peněžitá podpora tam blíže uvedená, ježto všeobecný předpis odstavce 1. brání výkladu a contrario, že by šestinedělkám jiné dávky uvedené v § 6, odst. 2. nepřislušely. Brání výkladu tomu i úvaha, že by se nedalo srovnati s úmyslem zá-

kona šestinedělkám přiznati toliko nárok na šestinedělské podpory beze zřetele k tomu, zdali stav jejich vyžaduje sebe intensivnější lékařské pomoci. Předpisy § 6, bodu 3. a 4. nemají jiného významu, než zvýšení sociální péče na ochranu mateřství (nález Nejv. správ. soudu z 9. 9. 1925, č. 16.677/25).

K § 3 n. z. K pojmu »veřejný fond«. Zahradník zemědělské, ovocnářské a vinařské školy není zaměstnancem veřejného fondu. Veřejnými fondy míněny jsou — ne-li vůbec jen fondy státní — tedy najisto jen fondy, které jak svým účelem, tak především i svou organizací jsou fondům státním podobny, t. j. jsou takové podstaty majetkové, jež jsouce platným právním řádem určeny k tomu, aby byly hospodářským podkladem pro plnění některých úkolů, jež veřejná správa na se vzala, jsou podrobeny správě orgánů moci veřejné, takže staly se článkem v organizaci veřejné správy. Pojem veřejného fondu vyžaduje především, aby tu byla podstata majetková, z jejíhož výtěžku a příjmů určité úkony veřejné správy se hradí. Předpoklad ten není dán v konkrétním případě u zemědělské, ovocnářské a vinařské školy (soukromé s právem veřejnosti), poněvadž není tu takové majetkové podstaty, jako zvláštní fond organisované, nýbrž škola je udržována z různých prostředků, z převážné části ze subvencí státu, země, okresu a zúčastněných obcí a ze školného žáků (nález Nejv. spr. soudu z 9. 9. 1925, č. 16.679/25; srv. též nálezy Nejv. spr. soudu ze 17. 4. 1924, č. 4096/23 a č. 6486/22 v Soc. Rev. roč. 1924, str. 279 a násl.).

K § 8, posl. odst. n. z. K pojmu »porodnice«. Tento předpis (§ 8, posl. odst. n. z.) nezproštuje nemocenské pokladny povinnosti hraditi útraty za ošetřování jejich členů při porodu vůbec, nýbrž jen pokud ošetřovací útraty vznikly v porodnicích, t. j. ústavech, které jako takové jsou zvláště organisovány (nález Nejv. spr. soudu z 9. 9. 1925, č. 16.677/25).

K § 1, 31, 32 a 33 n. z. Faktický pojistný poměr. Tím, když zaměstnavatel svého zaměstnance u okresní nemocenské pokladny — byť i v nesprávném domnění, že jest podle zákona pojištěním povinen — k nemocenskému pojištění přihlásil a pokladna přihlášku vzala na vědomí, založen byl mezi stranami pojistný poměr se všemi důsledky, které k němu pojí zákon o nemocenském pojištění. Znění zákona (§§ 31, 32 a 33 n. z.) mluví ovšem pro stanovisko ministerstva soc. péče, že použití §§ 32 i 33 n. z. předpokládá, že pojistná povinnost zaměstnance podle § 1 n. z. je dána. Přes to setrval Nejv. spr. soud na právním názoru vysloveném již v nálezu z 6. 10. 1924, č. 2462/24 a z 30. 5. 1925, č. 11.057/25 (viz Soc. Rev. roč. 1925, str. 425; pozn. pis.), z důvodů tam uvedených a vycházeje z další úvahy, že zákon v těchto předpisech upravuje normální případy, kdy není na sporu pojistná povinnost. Z téhož hlediska posuzuje Nejv. spr. soud i tento případ, když jak přihlašující zaměstnavatel, tak i pokladna přihlášku přijímající byly souhlasného názoru, že pojistná povinnost podle § 1 n. z. je dána, když mezi nimi vůbec nebylo sporu o pojistné povinnosti. Takovouto souhlasnou vůlí stran nastává presumpce, že zákonné předpoklady pojistného poměru tu jsou, nastávají tedy i všechny důsledky pojistného poměru, které zákon k poměru tomu v §§ 31 až 33 n. z. pojí. Poměr ten zůstává pojistným po-